

На головну > Освіта та наука: трансформація, відповідальність, академічна свобода > Освіта та наука: трансформація, відповідальність, академічна свобода

Освіта та наука: трансформація, відповідальність, академічна свобода

ВНЗ Університет економіки та права «КРОК»

березень 5, 2021

Запрошуємо до участі у науковій конференції "Освіта та наука: трансформація, відповідальність, академічна свобода", яка відбудеться онлайн **5 березня 2021 року** в Університеті КРОК.

Наукова конференція

Освіта та наука: трансформація, відповідальність, академічна свобода 2021

Основні напрями роботи конференції:

- трансформаційні процеси в освіті та науці: виклики нової реальності;
- відповідальність та доброчесність в освіті та науці;
- академічна свобода учасників освітньої та наукової діяльності.

Інформація з конференції

- » [Доповіді](#)
- » [Розклад конференції](#)
- » [Організатори і партнери](#)

ВІДКРИТІ СИСТЕМИ КОНФЕРЕНЦІЙ

КОРИСТУВАЧ

Ім'я користувача

Пароль

Пам'ятати мене

ПОВІДОМЛЕННЯ

- [Вид](#)
- [Підписатися / Скасувати підписку.](#)

ЗМІСТ КОНФЕРЕНЦІЇ

Шукати

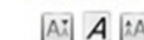
Інформація з конференції

- » [Доповіді](#)
- » [Розклад конференції](#)
- » [Організатори і партнери](#)

Перегляд

- [По конференції](#)
- [По автору](#)
- [За назвою](#)

РОЗМІР ШРИФТА

ІНФОРМАЦІЯ

- [Для читачів](#)
- [Для авторів](#)

Доповіді та автори

Назва містить

Прізвище А Б В Г Д Е Є Ж З И І Й К Л М Н О П Р С Т У Ф Х Ц Ч Ш Щ Ъ Ю Я Все

Секція:

Трансформаційні процеси в освіті та науці: виклики нової реальності

Трансформаційні процеси управління командами арт-проектів як джерело виникнення ризиків

Ірина Вікторівна Рибалко

Національна освіта й наука та діджиталізація: єдність протилежностей

Ірина Федорівна Радіонова

Діджиталізація процесу навчання іноземних мов

Марина Олегівна Скуратівська

Компетентність з управління проектами в Національній рамці кваліфікацій

Олена Михайлівна Медведева

Transformational processes in education and science

Олена Ігорівна Белова

Застосування змішаного навчання (blended learning) на заняттях з іноземної мови.

Андрій Романович Пазяк

Оптимізація та побудова бізнес-процесів як запорука ефективної моделі сучасного бізнесу

Костянтин Якович Єрохін

Форми та технології дистанційного навчання в сучасному інформаційному суспільстві

Інна Валентинівна Гороф'янюк

Виклики України в аспекті розвитку відкритої науки

Олександр Носенко, Юлія Носенко

ПРОБЛЕМНЕ НАВЧАННЯ – ВІДПОВІДЬ ВИКЛИКАМ НОВОЇ РЕАЛЬНОСТІ

Олександр Михайлович Сумець

РЕАЛІЗАЦІЯ ДИСТАНЦІЙНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ COVID-19

Тетяна Олександрівна Ковалькова

СПІВТВОРЧА ВЗАЄМОДІЯ ВИКЛАДАЧА ТА СТУДЕНТА У СПІЛЬНОМУ ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРІ

Ганна Валентинівна Абаніна

Дистанційна освіта: вимушена необхідність чи об'єктивна реальність?

Ольга Олександрівна Корнієнко

Сучасні підходи до формування професійних компетентностей фахівців зі спеціальності "Туризм"

Світлана Павлівна Гаврилюк

Інноваційні технології як інструмент перетворення освітнього процесу

Олена Михайлівна Ложачевська, Вікторія Юліанівна Ільченко

Інструменти діджиталізації учбового процесу

Ольга Володимирівна Шикіна

Презентація як інструмент подання навчального контенту в умовах дистанційного навчання

Оксана Георгіївна Волкова

Логістичний підхід як базис підготовки менеджерів з логістики для вітчизняних агроформувань

Віктор Григорович Алькема, Вікторія Олегівна Воробйова

Вплив контент-маркетингу на діджиталізацію ринків України в період пандемії

Ольга Ростиславівна Капраль

BLENDED LEARNING: ПЕРЕВАГИ І НЕДОЛІКИ

Ольга Олегівна Пилипенко

ДИСТАНЦІЙНА РОБОТА ТА ОСВІТА: НОВІ ТЕНДЕНЦІЇ І ВИКЛИКИ

Наталія Володимирівна Оленцевич

ЮРИДИЧНА ПРАКТИКА : ВИМОГИ МОРАЛІ В СУЧАСНІЙ ОСВІТІ

Вероніка Юріївна Горелова

Трансформаційні процеси у вищій освіті: інклюзивний підхід

Олена Вадинівна Красота

ЗАСТОСУВАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ФОРМ І МЕТОДІВ ВИВЧЕННЯ ФІНАНСОВИХ ДИСЦИПЛІН

Ігор Рухик

Розвиток музичного слуху студентів засобами комп'ютерних технологій

Олексій Миколайович Павленко

Навчання та розвиток персоналу, як механізм підвищення конкурентоспроможності підприємства

Ірина Борисівна Мала

РЕФЛЕКСИВНО-КОГНІТИВНИЙ МЕТОД У НАУКОВІЙ ДІЯЛЬНОСТІ В УМОВАХ ІІ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ

Людмила Григорівна Шемаєва

Науковий медіаконтент у цифрову добу: культура відповідального «споживання»

Емілія Ігорівна Огар

НАПИСАННЯ ТЕЗ НАУКОВОЇ ДОПОВІДІ: ОСНОВНІ НЕДОЛІКИ І ШЛЯХИ ЇХ ПОДОЛАННЯ

Софія Юріївна Ніколаєва

Формування професійного самовизначення учнівської молоді в умовах освітніх трансформацій

Оксана Григорівна Козійчук

Вплив Covid 19 на розвиток освіти: переваги і недоліки

Олена Бочко, Вікторія Кузяк

ЕФЕКТИВНІСТЬ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ЕКОНОМІСТІВ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

Валерія Лойко

ТРАНСФОРМАЦІЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ НА ЗАСАДАХ БЕЗПЕКОЗНАВСТВА

Олександра Миколаївна Ляшенко

ОСОБЛИВОСТІ СТАВЛЕННЯ ДО НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ СУЧАСНОГО УКРАЇНСЬКОГО ВИШУ

Ольга Володимирівна Петрунько

Формування базових категорій освітніх програм «компетентність» та «результати навчання» з використанням моделі "Піраміда ЗМ"

Валентин Анатолійович Рач

Психолого-педагогічні проблеми змісту освіти

Тетяна Миколаївна Малкова

НАПИСАННЯ ТЕЗ НАУКОВОЇ ДОПОВІДІ: ОСНОВНІ НЕДОЛІКИ І ШЛЯХИ ЇХ ПОДОЛАННЯ

Софія Юріївна Ніколаєва

ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ – ВИКЛИК НОВОЇ РЕАЛЬНОСТІ

Марина Володимирівна Ушакова

Огляд ринку платформ електронного навчання

Ірина Віталіївна Дьячук

Відповідальність та доброчесність в освіті та науці

До питання правового регулювання академічної відповідальності.

Тетяна Георгіївна Головань

Академічна доброчесність як інструмент забезпечення якості учасників освітнього процесу – майбутнього персоналу підприємств

Тетяна Григорівна Мельник

Компетентність персоналу та його загальна характеристика

Ганна Михайлівна Пазеева

Формування академічної доброчесності студентів при підготовці курсових робіт

Людмила Федорівна Мелько

Академічна доброчесність в сучасному освітньому просторі

Олена Миколаївна Чернетченко

Ситуація психічної травматизації населення розповсюдженням Covid19 як екзистенціальний виклик здатності особистості змінюватися

Юрій Олексійович Живоглядюв

Академічна свобода учасників освітньої та наукової діяльності

Забезпечення академічної свободи при підготовці майбутніх менеджерів

Михайло Вікторович Тарасюк

ПЕРСОНАЛІСТСЬКІ ВИМІРИ АКАДЕМІЧНОЇ СВОБОДИ

Роксолана Миколаївна Вербова

Академічна свобода як культурне право людини і громадянина: поняття та перспективи закріплення в Україні

Світлана Олександрівна Поляруш-Сафроненко

Академічна свобода та автономність у сучасній вищій освіті

Оксана Володимирівна Юрченко, Дмитро Володимирович Богатирьов

Особливості формування професійної компетентності майбутніх викладачів психологічних дисциплін

Ірина Валентинівна Сингаївська

Академічна свобода учасників освітньої та наукової діяльності

Ірина Олександрівна Ростовська

ПРОБЛЕМНА ЛЕКЦІЯ ЯК СПОСІБ ВИКЛАДАННЯ ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН

Інна Ігорівна Килиник, Алла Володимирівна Дюбровська

КЕЙС-МЕТОД У ВИКЛАДАННІ ЮРИДИЧНИХ ДИСЦИПЛІН

Володимир Володимирович Марченко, Наталія Геннадіївна Білоцерківська

Взаємозв'язок між науковими профілями та публікаціями з відкритим доступом

Ірина Петрівна Мігус

ВІДКРИТІ СИСТЕМИ КОНФЕРЕНЦІЙ

КОРИСТУВАЧ

Ім'я користувача

Пароль

Пам'ятати мене

ПОВІДОМЛЕННЯ

- Вид
- Підписатися / Скасувати підписку.

ЗМІСТ КОНФЕРЕНЦІЙ

Шукати

Інформація з конференцій

- » Доповіді
- » Розклад конференцій
- » Організатори і партнери

Перегляд

- По конференції
- По автору
- За назвою

РОЗМІР ШРИФТА

ІНФОРМАЦІЯ

- Для читачів
- Для авторів

Академічна свобода як культурне право людини і громадянина: поняття та перспективи закріплення в Україні
Поляруш-Сафроненко С.О.

кандидат юридичних наук, доцент кафедри
державно-правових дисциплін

Вищий навчальний заклад «Університет економіки та права «КРОК»

Культурні права і свободи – це суб'єктивні права людини в культурній сфері, це певні можливості доступу до духовних здобутків свого народу і всього людства, їх засвоєння, використання й участь в подальшому їх розвитку. [1, с. 413].

Науковці зазвичай до культурних прав людини і громадянина відносять: право на освіту (ст.53 Конституції України), право на свободу літературної, художньої, наукової і технічної творчості, право на захист інтелектуальної власності, право на захист авторських прав (ст. 54 Конституції України), право на культурну спадщину і культурні цінності (ст.54 та 66 Конституції України, ЗУ «Про охорону культурної спадщини» від 8 червня 2000 року та ін.), а також право на академічну свободу.

Захист культурних прав людини і громадянина є завданням міжнародної організації – ЮНЕСКО. Основною метою його діяльності у цій сфері є: розповсюдженню культури та освіти серед народів в інтересах забезпечення поваги до справедливості, законності, прав і свобод людини і громадянина.

Культурні права і свободи людини і громадянина закріплені в Конституції України (статті 53, 54); Загальній декларації прав людини 1948 р. (ст.27); Міжнародному Пакті про економічні, соціальні та культурні права 1966 р.; Європейській культурній конвенції, прийнятій Радою Європи 1954 р. та ін.

Права людини визначають міру її свободи і гарантують умови її розвитку. Одним із загальновизнаних культурних прав людини і громадянина є право людини і громадянина на академічну свободу.

Основні засади права людини і громадянина на академічну свободу перебувають на стадії становлення у вітчизняному освітньо-науковому просторі, тому потребують аналізу поняття та основного змісту прав людини і громадянина на академічну свободу як конституційно-правової значущості, а також перспективу закріплення права на академічну свободу в Україні.

Закон України від 1 липня 2014 року «Про вищу освіту» розширив межі використання академічної свободи та вперше закріпив його визначення. У законі зазначається, що академічна свобода – це самостійність і незалежність учасників освітнього процесу під час провадження педагогічної, науково-педагогічної, наукової та/або інноваційної діяльності, що здійснюється на принципах свободи слова і творчості, поширення знань та інформації, проведення наукових досліджень і використання їх результатів та реалізується з урахуванням обмежень, встановлених законом) [2].

Щодо зарубіжного досвіду, то право людини і громадянина на академічну свободу закріплене в Конституціях багатьох країн світу, а саме: Німеччини (п. 3 ст. 5), Італії (п. 1 ст. 33), Іспанії (п. 1с ст. 20), Греції (п. 1 ст. 16), Польщі (ст. 73), Південно-Африканської Республіки (ст. 16) [3] тощо.

Основні принципи реалізації академічної свободи закріплені у низці міжнародних правових актах, а саме: Лімська декларація «Про академічну свободу і автономію вищих навчальних закладів» (Ліма, 10 вересня 1988 р.), Велика Хартія Європейських Університетів (Magna Charta Universitatum) (Болонья, 18 вересня 1988 р.), Хартія основних прав Європейського Союзу (Ніцца, 7 грудня 2000 р.) та інших документах.

Стаття 13 Хартії основних прав Європейського союзу гарантує свободу художньої творчості та науково-дослідної діяльності, а також має бути дотримана свобода викладання у вищих навчальних закладах [4].

Відповідно до Лімської декларації, під поняттям «академічна свобода», розуміється свобода членів академічної спільноти (осіб, які навчають, вчать, займаються науково-дослідною роботою і працюють у вищому навчальному закладі), особисто або колективно, у заняттях, розвитку і поширенні знань шляхом науково-дослідної роботи, вивчення, обговорення, документації, виготовлення, створення, навчання, викладання, писання [5]. Академічна свобода в демократичній державі передбачає право викладача викладати так, як він вважає за потрібне. Можна сказати, що академічна свобода - це прояв і продовження права на поширення інформації, свободи думки і слова. Студентам академічна свобода дає можливість вибирати таких викладачів, чиї погляди та підходи до досліджуваної дисципліни представляються найбільш прийнятними. Разом з тим, свобода викладання повинна мати свої межі, які мають бути встановлені в законодавстві та зводиться до заборони надавати студентам ідеї, що пропагують насильство, зневагу або ненависть до прав і свобод інших людей та громадян.

Поняття академічної свободи трактується серед науковців по-різному, але спробуємо проаналізувати їх та визначити поняття академічної свободи саме як культурного права людини і громадянина в Україні .

На думку Д.Герцюка, академічна свобода – це свобода, яку надає суспільство членам академічної спільноти для того, щоб уможливити виконання, покладених на них завдань, тобто своєрідний дозвіл університетові виконувати свій обов'язок перед суспільством, також автор акцентує увагу на трьох складових елементах академічної свободи, як свобода викладання, свобода проведення наукових досліджень, свобода навчання [6, с. 17].

Л.М.Волоснікова вважає, що під академічною свободою в тому числі слід розуміти «тріаду, комплекс корпоративних та індивідуальних прав: свободу викладання та наукового дослідження, свободу навчання та інституціональну автономію вузу» [7, с. 38].

Абсолютно погоджуючись з авторами, можна зазначити, що академічна свобода- це право людини і громадянина на свідому свободу викладання та навчання, свободу академічних обмінів та поширення результатів досліджень, свобода академічних і культурних висловлювань.

Пандемія коронавірусу COVID-19 вже продемонструвала, на скільки важливий вільний обмін науковою інформацією і цензура висловлювань вчених. Тому варто закріпити в Конституції України положення про академічну свободу та встановити її межі.

Підсумовуючи слід зробити такі висновки: 1. Академічна свобода відноситься до культурних прав, які належать членам академічної спільноти, це прояв і наслідок права на поширення інформації, свободи слова і творчості 2. Пропонується закріпити право на академічну свободу у Конституції України. 3. Способи вирішення проблеми щодо законодавчого закріплення права на академічну свободу потрібно врахувати в подальшому дослідженні і вивченні проблеми.

Література:

1. Конституційне право України: підручник / Т.М. Слінько, Л.І. Летнянчий, Ф.В.Веніславський та ін.; за заг.ред. Т.М. Слінько.-Харків: Право, 2020. - 592 с.
2. Про вищу освіту : Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII. Дата оновлення: 26.07.2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text> (дата звернення: 23.02.2021).
3. Речицький В. Конституція України (із постатейними коментарями, проект – 2012) [Ел. ресурс.] // Права людини в Україні: Інформаційний портал Харківської правозахисної групи. - Режим доступу : <http://khp.org.ua/index.php?id=1340884962> (дата звернення 23.02.2021).
4. Хартія основних прав Європейського союзу [Ел. ресурс]. – Режим доступу : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_524#Text (дата звернення: 24.02.2021).

5. Про академічну свободу і автономію вищих навчальних закладів : Лімській декларації (м. Ліма, 10.09.1988 р.). URL: http://auu.kma.mk.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=112&lang=uk
6. Герцюк Д. Академічні свободи у системі цінностей вищої освіти: еволюція і сучасний стан / Д. Герцюк // Вісник Львівського університету. Серія пед. – 2009. – Вип. 25. – Ч. 4. – С. 16-24.
7. Волосникова Л.М. Генезис академической свободы в США – правовая традиция или конституционное право / Л.М.Волосникова // Конституционное и муниципальное право. – 2006. – № 7. – С. 38– 43.